

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221200167
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2221200167.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., A. P. XXX a O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., A. P. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov: P. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., A. P. XXX a O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., A. P. XXX, zastúpený advokátkou: JUDr. Ildikó Uleklová, Jesenského 5026/13A, Dunajská Streda, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 15P/1/2021-23 zo dňa 20. januára 2021 vo výroku I. takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. o nariadení neodkladného opatrenia potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Uznesením označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie v nasledovnom znení: Súd nariaďuje otcovi maloletých detí O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. P. XXX, P., aby odovzdal maloleté deti - A. L., nar. XX.XX.XXXX a O. L., nar. XX.XX.XXXX, obe t.č. v P., A. P. XXX do starostlivosti matke maloletých detí P. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. Y. č. XXX, na čas do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom. Výrokom II. súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda za opatrovníka pre maloleté deti A. L., nar. XX.XX.XXXX a O. L., nar. XX.XX.XXXX, na zastupovanie maloletých detí v tomto konaní.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 2 ods. 1, § 367 ods. 1 a 3 Civilného mimosporového poriadku, čl. 5 Zákona o rodine.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že v záhlaví označení účastníci sú rodičmi oboch maloletých detí - O. a A.. Obe deti sú veľmi útleho veku, keď A. ešte nedovršila 3 roky a O. ešte len v októbri 2020 dovršila jeden rok. Zo správy o prešetrení pomerov v aktuálnom bydlisku matky, ktorú si operatívne vyžiadala súd prostredníctvom dožiadaného úradu práce, odbor sociálnych vecí a rodiny, vyplýva, že matka maloletých detí má záujem žiť so svojimi deťmi u svojej matky v obci G. Y.. Žijú v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve matky navrhovateľky a pozostáva z 3 izieb, kuchyne a sociálneho zariadenia. V spoločnej domácnosti býva matka navrhovateľky a jej dcéra s dvomi deťmi. Matka navrhovateľky uviedla, že súhlasí s tým, aby jej dcéra u nej bývala aj spolu s deťmi a vyhradila jej jednu izbu, ktorú by obývala spolu s deťmi. Izba je riadne zariadená a čistá. Majú záujem zabezpečiť detskú posteľku, pre krátkosť času je to aktuálne v riešení. Domácnosť je riadne zariadená, čistá a hygiena je na požadovanej úrovni. Matka navrhovateľky uviedla, že je ochotná dcéru pomôcť s deťmi a že jej bude oporou v tejto situácii. Je poberateľkou invalidného dôchodku, ale ešte si chodí privyrábať ako upratovačka. Z doloženého potvrdenia vyplýva, že matka maloletých detí hneď na druhý deň ako bola nútená podľa obsahu návrhu opustiť bydlisko v P., t.j. dňa 09.01.2021, podala trestné oznámenie na OOPZ Leopoldov. Súčasne skontaktovala i n.o. Centrum Slniečko so sídlom v Nitre, akreditovaný

subjekt na pomoc obetiam trestných činov podľa zákona č. 274/2017 Z.z., predmetná organizácia v tejto súvislosti podala podnet na Okresnú prokuratúru Dunajská Streda.

4. Vecne argumentoval tým, že po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako i celého obsahu spisového materiálu, súd dospel k záveru, že návrh matky maloletých detí je dôvodný. Navrhovateľka má obavu o život a zdravie svojich detí, nakoľko v rodine, kde sa momentálne nachádzajú, dochádza k násilnostiam, sama navrhovateľka bola podľa tvrdení uvedených v návrhu, ktoré osvedčila, zo strany otca maloletých detí a jeho matky psychicky a fyzicky týraná. Deti sú priamo ohrozené na živote a zdraví, lebo ich otec riadne nepracuje a nemá finančné prostriedky na to, aby deťom zabezpečil zodpovedajúcu výživu. Maloleté deti, aj vzhľadom na ich vek, potrebujú starostlivosť matky, u otca nemajú vytvorené podmienky pre ich všestranný a zdravý vývoj. Otec sa o maloleté deti riadne nestará a ani ich stará matka a navyše toto právo odopierala samotnej navrhovateľke. Navrhovateľka má z otca maloletých detí a jeho matky strach, preto bola nútená danú domácnosť opustiť. Má záujem starať sa o svoje deti, pre ktoré má vytvorené vhodné podmienky u svojej matky, avšak deti jej matka odporcu odmietla vydať. Matka maloletých detí podala aj trestné oznámenie na odporcu aj jeho matku. Obáva sa o zdravý vývin svojich maloletých detí. Súd má za to, že je ohrozené bezpečie maloletých detí, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa zdržiavajú. Navyše je ohrozený ich duševný, telesný a citový vývin. Deti sú veľmi útleho veku, v ktorom veku neprítomnosť matky môže mať na ich zdravý všestranný vývoj negatívne následky. S prihliadnutím na obsah návrhu súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, navrhovateľka osvedčila jeho dôvodnosť a v neposlednom rade sleduje predovšetkým záujmy maloletých detí. Vzhľadom na obsah návrhu i vyjadrenie úradu s akcentom na obsah doložených listín súd dospel k presvedčeniu, že je v záujme maloletých detí neodkladným opatrením uložiť povinnosť otcovi odovzdať ich do starostlivosti ich matky, keďže bolo osvedčené, že v starostlivosti otca, resp. vo výchovnom prostredí u otca maloletých detí dochádza k zlyhaniam, k ohrozovaniu práv maloletých, k ohrozovaniu ich zdravého vývinu a samotné výchovné prostredie u otca, resp. u jeho rodičov je v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí. Súd preto návrhu vyhovel a nariadil, aby otec maloletých detí odovzdal obe deti do starostlivosti ich matke, a to na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

Toto neodkladné rozhodnutie o neodkladnom opatrení (ako to vyplýva zo samotnej podstaty inštitútu neodkladného opatrenia) nie je definitívne a ani neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci samej, ktorému musí predchádzať riadne dokazovanie, ktoré si však z povahy veci vyžaduje časový priestor presahujúci čas vyhradený k rozhodovaniu o nariadení neodkladného opatrenia.

S poukazom na ustanovenia § 31 ods. 1, 2 a 4 Zákona o rodine súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka (výrok II.).

5. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec maloletých detí prostredníctvom advokátky. Uviedol, že odvolanie podáva iba voči výroku I. predmetného uznesenia. Pokiaľ súd dospel k záveru o nutnosti nariadenia neodkladného opatrenia na základe tvrdení matky, ktoré nemal ako preveriť, tieto sa podľa neho nezakladajú na pravde, pretože zo strany matky bol predložený iba jeden jediný dôkaz k podaniu a to potvrdenie o podaní trestného oznámenia, pričom v trestnej veci neboli vykonané ešte žiadne úkony. Otec mal za to, že trestné oznámenie pripojené k podaniu matky je vykonštruovaným dôkazom. Nebolo to prvýkrát kedy sa otec a jeho matka stali terčom krivého obvinenia. Navrhuje preto, aby konajúci súd zabezpečil dôkaz v rámci svojej réžie úradnej moci a to týkajúci sa ohliadky zo dňa 20.08.2020 vykonanej OO PZ Šamorín. Otec nemá možnosť takýto dôkaz zabezpečiť. Dňa 22.08.2020 odniesol matku maloletých detí do Univerzitnej nemocnice Ružinov, ktorá pociťovala nevoľnosť z toho, že utrpela psychickú traumu, ktorú jej spôsobila jej matka podaním trestného oznámenia a podrobenia sa úkonom polície, pričom správu matka zničila. Deti sa v súčasnosti nachádzajú v bezpečnom prostredí u otca, príkladne sa o ne stará za pomoci svojich rodičov už od ich narodenia. Domnieva sa, že matka sa o deti riadne nestarala z dôvodu nepriaznivého duševného stavu. Deti sú citovo naviazané na otca a jeho rodičov, viac ako na matku. Matka krivo obviňuje otca a jeho matku zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby bez akýchkoľvek relevantných dôkazov. V spomínanom trestnom konaní navrhnu výpovede aj svedkov - susedov. Lekárske správy zo dňa 11.11.2020 a 12.11.2020, ktoré boli priložené v prílohe, podľa otca svedčia o negatívnom psychickom rozporení matky. Otec je presvedčený aj o tom, že by maloleté deti boli v starostlivosti matky v priamom ohrození. Dôvody sú uvedené v podaní otca. Nie je pravdivé tvrdenie matky, že by rodina otca nemala žiaden príjem, predkladá súdu pracovnú zmluvu otca detí a starého otca, výpis zo živnostenského registra otca ako aj starej matky, zápočtový list starej matky detí, potvrdenie o zamestnaní a pracovnú zmluvu starého otca. Príkladá aj kúpnu zmluvu zo dňa

20.02.2019 ako aj zápisnicu o notárskej úschove zo dňa 20.02.2019 na základe ktorých starí rodičia predali ich spoločnú nehnuteľnosť v obci P. za 35.000,- eur. Namieta, že by v ich rodine dochádzalo k násilnostiam, rodina žije usporiadaným životom, o čom svedčia správy Obce P. o povesti otca a ich rodinných príslušníkov. Poukázal aj na záznam z miestneho šetrenia u otca zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, prostredie kde deti vyrastali od narodenia bolo vyhodnotené ako kladné. Podľa názoru otca deti nie sú dostatočne citovo naviazané na matku, majú lepší vzťah k otcovi a k jeho rodine. Nie je dôvodné, aby maloleté deti boli vytrhnuté z domáceho prostredia, na ktoré si od narodenia zvykli a boli umiestnené do absolútne neznámeho prostredia, ktoré nepoznajú. Matka je navyše psychicky labilná z dôvodu depresie, závislosti a nie je v súčasnosti schopná a spôsobilá sústavne zabezpečovať starostlivosť o deti. Navrhuje preto, aby odvolací súd predmetné uznesenie v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku zrušil a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný.

6. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletých detí. Je názoru, že súd postupoval pri nariadení neodkladného opatrenia zákonne a správne. Žila v rodine otca kde na ňu bolo páchané násilie a to dlhodobo, spolunažívanie nebolo dobré, pretože do ich vzťahu zasahovala matka otca, dochádzalo aj k fyzickým útokom, bitkám i nadávkam, k obmedzeniu pohybu ako aj stravy. Pokiaľ išlo o udalosti dňa 11.11.2020 tak je pravda, že si vzala lieky starej matky na tlak, tieto nevedela užívať a nesprávne ich dávkovala, preto stratila vedomie a skončila v nemocnici, zostala dehydrovaná. Odmietla tvrdenia, že by sa pokúsila o samovraždu liekmi, taktiež nie je pravdou, že by požívala alkohol. Odmietla, že by alkohol niekedy pila, nemala ani žiadne peniaze, pretože všetky peniaze musela odovzdať. Pokiaľ ide o potvrdenie o zamestnaní otca je to dôkaz z roku 2019, čo nemá žiaden vplyv na jeho súčasnú situáciu v roku 2021. Pracovná zmluva vo firme TFK STAV je datovaná 11.01.2021, čiže 3 dni po tom ako odišla z domu, resp. bola vyhodená. Je pripravená starať sa o deti. K odvolaniu nebol predložený žiaden dôkaz o duševnom stave matky. Matka je ochotná podrobiť sa akémukoľvek znaleckému dokazovaniu a skúmaniu. Deti patria matke nie do výchovy starej matky, ktorá sa o nich nevie postarať, učí ich k nenávisti voči matke. Uviedla, že si podala návrh aj na výkon rozhodnutia. Trvá na tom, že je spôsobilá sa o deti starať a vychovávať ich. Navrhuje napadnuté rozhodnutie potvrdiť v celom rozsahu.

7. Z ďalšieho podania otca vyplýva, že tvrdenia matky o údajnom agresívnom správaní otca jeho matky sa neosvedčili, rovnako sa neosvedčili ani ďalšie tvrdenia a za súčasného stavu nie je namieste, aby sa deti vytrhli zo známeho prostredia to len na základe tvrdení matky do prostredia, ktoré im nie je známe, nepoznajú ani jazyk, v ktorom sa komunikuje. K podaniu priložil zápisnicu o pojednávaní vo veci 7Em/1/2021 zo dňa 24. marca 2021 z ktorej vyplýva, že bolo vyhlásené uznesenie o odklade výkonu rozhodnutia nariadeného na základe uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda spis. zn. 15P 1/2021-23 zo dňa 20.1.2021 do nadobudnutia právoplatnosti neodkladného opatrenia.

8. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Dunajskej Strede zaslalo súdu prvej inštancie dňa 23.03.2021 zápisnicu o vyluchu matky maloletých detí dňa 08.03.2021.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu otca nie je možné priznať úspech, keďže uznesenie je v napadnutom výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

10. Predovšetkým sa žiada konštatovať, že odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie treba návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej

inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení dostatočne vyložil, z akých dôvodov návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Odôvodnenie napadnutého uznesenia totiž nevykazovalo žiadne logické, skutkové ani právne medzery, boli preto i objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania) a odvolaciemu súdu poskytovali možnosť sa i len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Pre nutnosť vyporiadania sa aspoň stručne aj s odvolacími námietkami a pre celkovú úplnosť sa však žiada aj tu doplniť nasledovné:

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúvaného uznesenia i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti neodkladným opatrením odovzdať maloleté deti do starostlivosti matky.

12. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa Čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2). Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (ods. 3).

18. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

19. Podľa Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. Podľa Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

21. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá, druhá, štvrtá Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

22. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

23. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez vylúču

a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

24. Zo skutkových okolností vyplynulo, že matka maloletých detí podala v danej veci dňa 14.01.2021 na súd prvej inštancie návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a súčasne s ním aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd nariadil otcovi maloletých detí, aby matke obe maloleté deti odovzdal. Uviedla, že s otcom detí a s maloletými deťmi žili v rodinnom dome rodičov partnera v P. - A. P.. Od počiatku im do rodinného života veľmi zasahovala partnerova matka, ktorá ju obmedzovala v hygiene, stravovaní, v starostlivosti o deti a neustále vytvárala nepriaznivé prostredie pre ich rodinný život, po narodení detí jej nedovolila ich dojčiť. Stávalo sa, že jej rodičovský príspevok bol jediným zdrojom obživy celej rodiny, nakoľko nikto nepracoval. O peniazoch a potrebách detí nikdy nemohla rozhodovať. Sociálne ju izolovali od jej vlastnej rodiny, zobrali jej telefón, donútili ju podať trestné oznámenie na vlastnú matku. Nedovolili jej ísť ani do chladničky, nemohla si ísť nič zobrať, nemohla urobiť jedlo ani svojim deťom, vraj je neschopná. S deťmi mohla byť iba v jednej izbe, po ďalších sa už nemohli pohybovať, vraj aby nebol neporiadok po celom dome. Dňa 08.01.2021 ju vyhodili z domu bez peňazí, mobilu, dokonca bez ponožiek a len ľahko oblečenú, odmietli jej vydať deti. S veľkým úsilím a úplne vyčerpaná prišla večer do G. Y. (okres Hlohovec), kde žije jej matka. Má obavy o život a zdravie jej detí, nakoľko v rodine, kde sa nachádzajú, dochádza k násilnostiam, nikto tam riadne nepracuje a rodina nemá žiadne peniaze, deti sú priamo ohrozené na živote a zdraví, lebo ich otec riadne nepracuje a nemá finančné prostriedky na to, aby deťom zabezpečil zodpovedajúcu výživu. Dňa 09.01.2021 na OO PZ v Hlohovci podala trestné oznámenie na druhovu matku a druhu. Obrátila na n.o. Centrum Slniečko v Nitre, kde požiadala o právnu pomoc. Od 08.01.2021 s otcom maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, nevychováajú spolu deti, násilím a bez akéhokoľvek právneho dôvodu bola ako matka pozbavená práva starať sa a vychovávať svoje maloleté deti. Je preto zrejmé, že ich vzťahy je treba bezodkladne upraviť, nakoľko konanie vo veci samej môže trvať dlho, navrhla, aby súd vo veci nariadil neodkladné opatrenie. K návrhu priložila podanie N.o. centrum Slniečko zo dňa 12.01.2021 adresované Okresnej prokuratúre Dunajská Streda vo veci poškodenej matky maloletých detí P. Z., u ktorej sa pravdepodobne jedná o obeť domáceho násillia a môže sa jednáť u O. L. a E. L. o podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Dňa 15.01.2021 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany prešetril pomery u matky na adrese G. Y. XXX. Matka maloletých detí počas šetrenia uviedla, že má záujem žiť s maloletými deťmi u svojej matky Y. Z. na adrese G. Y. XXX. Matka žije v rodinnom dome vo vlastníctve jej matky, ktorý pozostáva v 3-izieb, kuchyne a sociálneho zariadenia. V dome má matka vyhradenú izbu, domácnosť je zariadená, čistá a hygiena na požadovanej úrovni. Stará matka uviedla, že je ochotná pomôcť dcére s deťmi. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a uložil otcovi povinnosť odovzdať maloleté deti matke. Súd prvej inštancie mal za to, že je ohrozené bezpečie maloletých detí ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa deti zdržiavajú a je ohrozený ich duševný, telesný a citový vývin. Súd taktiež prihliadal na útlý vek maloletých detí, pričom neprítomnosť ich matky môže mať negatívne následky na ich zdravý vývoj, teda v záujme maloletých detí uložil ich otcovi žiadanú povinnosť odovzdať deti ich matke. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo taktiež osvedčené, že vo výchovnom prostredí otca dochádza k zlyhaniu a k ohrozovaniu práv maloletých detí a výchovné prostredie u otca nie je v záujme maloletých detí. Otec maloletých detí s napadnutým výrokom o nariadení neodkladného opatrenia nesúhlasil, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, tvrdenia matky sú nepravdivé, vykonštruované a účelové. Podľa názoru otca deti sa nachádzajú v bezpečnom prostredí, otec sa o deti za pomoci svojich rodičov stará od ich narodenia, navrhol zabezpečiť listinné dôkazy a vypočuť svedkov. Starostlivosť matky podľa názoru otca znamená pre deti priame ohrozenie z dôvodov psychiky, alkoholu a útekov matky. Poprel tvrdenia o finančnej situácii rodiny otca, pretože naopak disponujú finančnými prostriedkami, doložil k odvolaniu dôkazy o zamestnaní rodinných príslušníkov a živnostenský list otca, taktiež poprel tvrdenia o násilnostiach v ich rodine, poukázal na záujem maloletých detí, ktoré by mali byť vyňaté zo známeho prostredia a zverené matke, ktorá nie je im schopná zabezpečiť sústavnú starostlivosť.

25. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobjším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z nich a upraví sa rodičovské práva a povinnosti. V prejednávanej veci medzi rodičmi dochádza k dlhodobším rozporom, v dôsledku ktorých rodičia žijú oddelene, vzájomné vzťahy rodičov nevytvárajú vhodné prostredie pre zdravý vývin maloletých detí, nepochybne pretrvávajú nezhody medzi rodičmi ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, matka tvrdila, že zo spoločnej domácnosti bola vyhodená, o deti sa chce starať má na to vytvorené podmienky, prostredie u otca považuje za nebezpečné pre zdravý vývin maloletých detí. Otec nesúhlasil s neodkladným opatrením, naopak poukazoval na to, že matka nie je schopná zabezpečiť deťom riadnu starostlivosť.

26. V záujme dieťaťa je predovšetkým aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované všetky jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

27. V preskúvanom prípade predovšetkým odvolací súd poukazuje na to, že medzi rodičmi pretrvávajú zásadné rozpory ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktorá situácia nepochybne neprispieva k stabilite v rodinných vzťahoch. Z obsahu spisu je dostatočne osvedčené, že maloleté deti sú v prostredí, ktoré matka bola nútená opustiť z dôvodu závažných skutočností nasvedčujúcich spáchanie trestnej činnosti otca a jeho matky voči nej, bolo podané trestné oznámenie. Matka má záujem zabezpečovať výlučnú osobnú starostlivosť o maloleté deti, má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti a v konaní boli osvedčené možné negatívne vplyvy otca na maloleté deti. Doposiaľ medzi rodičmi nedošlo ku konsenzu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a preto sa javí nevyhnutným prijať také opatrenie, ktoré odstráni stav napätia u maloletých detí a destabilizácie rodinných vzťahov. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné konsolidovať situáciu u maloletých detí nariadením neodkladného opatrenia o odovzdaní maloletých detí do starostlivosti matky. Tým sa totiž podľa názoru odvolacieho súdu garantuje stabilné harmonické výchovné prostredie u matky, v ktorej starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky. Pokiaľ otec spochybňoval spôsobilosť matky sa o deti riadne postarať, tieto skutočnosti doposiaľ nepreukázal.

28. Podstata odvolacej argumentácie otca spočívala v popieraní tvrdení uvedených matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Tu sa žiada zdôrazniť, že pokiaľ ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčenie opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa uskutočňuje formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčenie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že neodkladné opatrenie má dočasný charakter. Vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenia je potrebné posudzovať vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný. Účelom neodkladného opatrenia nie je vykonávať rozsiahle dokazovanie ako v konaní vo veci samej, ale zabezpečiť účinnú a rýchlu ochranu v prípade možného ohrozenia záujmov, zdravia a života maloletého dieťaťa. V konaní bola podľa názoru odvolacieho súdu nepochybne osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, keďže otec v odvolaní dostatočne nevyvrátil osvedčené skutočnosti tvrdené matkou.

29. Pri riadení sa všetkými už opísanými úvahami odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vo výroku vecne správne potvrdil.

30. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).